

ADVIES

CRB 2022-0950

**De Europese raadpleging
betreffende de herziening van de Europese
economische governance**

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

**Advies over de Europese raadpleging betreffende de herziening
van de Europese economische governance**

**Brussel
15-04-2022**

Inbehandelingneming

De afgelopen maanden heeft de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (hieronder: 'de Raad'), in samenwerking met academische deskundigen, een debat over de overheidsfinanciën georganiseerd. Dit debat heeft betrekking op de Europese budgettaire governance en het Belgische begrotings- en institutionele kader. Aan dit debat is een digitaal platform gewijd (<https://ccecrb-debat.com/>).

Het door de groep van academische deskundigen gepubliceerde syntheseverslag bevat de standpunten die tijdens de onlineconferenties en de daarin gehouden besprekingen naar voren werden gebracht. Het verslag behandelt het Europese begrotingskader en de situatie van de Belgische overheidsfinanciën, de problemen bij de uitvoering van het Europese begrotingskader en de pistes voor mogelijke wijzigingen, met de voor- en nadelen van elke wijziging.

In dit advies wenst de Raad zich uit te spreken over de belangrijkste boodschappen van het syntheseverslag en aldus zijn bijdrage te leveren aan het debat over het Europese begrotingskader. Het startschot voor deze discussie werd gegeven met een mededeling van de Europese Commissie (EC) in februari 2020, waarin ze het EU-kader voor economische governance evalueert¹. Hij herinnert eraan dat hij op 22 december 2021 een advies heeft goedgekeurd in het kader van de Europese raadpleging over de herziening van de Europese economische governance.

Het syntheseverslag, aangevuld met de adviezen van de CRB, wordt toegezonden aan de verschillende politieke instanties van het land en aan de Europese autoriteiten, meer bepaald met het oog op de Europese onderhandelingen over de herziening van het kader van de Europese budgettaire en economische governance.

In het kader van de sociale dialoog zal het syntheseverslag ook als input dienen voor de toekomstige werkzaamheden van de CRB met betrekking tot het algemene vraagstuk van de overheidsfinanciën in België.

Het advies werd op 15 april goedgekeurd tijdens een plenaire vergadering via schriftelijke weg van de CRB.

1. **Waarom is er nood aan een hervorming van het Europese begrotingskader?**

Het Europese begrotingskader is er niet afdoende in geslaagd om zijn doeleinden te bereiken. Ook de intermediaire doelstellingen, waarbij landen numerieke normen moeten naleven met daaraan gekoppelde sanctiemechanismen, worden weinig gerespecteerd. De gebrekkige stabiliserende werking van de Europese regels werd in de eerste plaats geïllustreerd door de eurocrisis vanaf eind 2009 en blijft tot vandaag nog steeds een probleem.

Zo blijken de begrotingsregels eerder een procyclisch dan een anticyclisch beleid in de hand te hebben gewerkt². In periodes van hoogconjunctuur hebben tal van lidstaten kleine of geen begrotingsoverschotten geboekt, terwijl ze in periodes van laagconjunctuur veeleer hun overheidsfinanciën saneerden.

---

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/com_2020_55_en.pdf

² Een anticyclisch beleid is erop gericht de conjunctuurbeweging te dempen zodat de nadelen van een hoog- of laagconjunctuur beperkt worden. Het moet helpen om schokken op te vangen en de economie te stabiliseren.

Daarnaast hebben de talrijke hervormingen van het Europese begrotingskader doorheen de jaren geleid tot een enorm complex en ondoorzichtig begrotingskader, met als gevolg dat slechts enkele specialisten dit in detail begrijpen. De complexiteit van de regels en de vele uitzonderingsregels met ruimte voor interpretatie bemoeilijken de toepassing van de regels. Het is ook problematisch vanuit een democratisch oogpunt. Door de complexiteit van het begrotingskader is het immers bijzonder moeilijk om het begrotingsbeleid van de nationale overheden te beoordelen en politici hiervoor ter verantwoording te roepen.

Het is ook problematisch dat het huidige begrotingskader de overheidsinvesteringen onvoldoende stimuleert. Overheden die wensen te bezuinigen blijken snel te knippen in de overheidsinvesteringen, bv. in de meeste eurolanden in de nasleep van de eurocrisis, terwijl meer budgettaire ruimte niet leidt tot een stijging van de investeringen³. Nochtans leveren productieve investeringen een belangrijke bijdrage aan de toekomstige potentiële groei van de economie en is er een sterke stijging van de publieke en private investeringen nodig om de klimaatdoelstellingen te verwezenlijken.

2. Welke doelstellingen moet de hervorming van het Europese begrotingskader nastreven?

Het doel van de begrotingsregels op Europees niveau is verschillend van dat van het nationaal begrotingsbeleid en van de nationale begrotingsregels⁴. De nationale regels zijn er om de landen te helpen de doelstellingen van het begrotingsbeleid te verwezenlijken die ze voor zichzelf vaststellen. Een hoge en stijgende overheidsschuld maakt het overheidsbeleid kwetsbaarder, vooral wanneer er weinig netto-activa tegenover staan en de rentevoeten en de risicopremies stijgen. De begrotingsregels of -normen in de Economische en Monetaire Unie hebben daarentegen hoofdzakelijk als doel de goede werking van de interne markt en van de monetaire unie te waarborgen en het risico van besmetting door een schuldencrisis tussen de lidstaten te beperken, want er is geen bijsturingmechanisme tussen lidstaten van de monetaire unie, door ervoor te zorgen dat de schuld van elke staat houdbaar blijft.

Vooreerst dient het hervormde Europese begrotingskader de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te waarborgen. Hieronder verstaan we het vermogen van een overheid om haar lopende uitgaven, belastingen en andere beleidsterreinen op lange termijn in stand te houden zonder haar solvabiliteit in gevaar te brengen of sommige van haar verplichtingen of toegezegde uitgaven niet na te komen. Zoals wordt geïllustreerd in Tabel 2-1, betekent dit o.m. dat onhoudbare overheidsschulden moeten worden vermeden. Hoe hoger de overheidsschuld, hoe sterker een overheid moet bezuinigen om de schuldgraad te stabiliseren wanneer het verschil tussen de interestvoet en de groei toeneemt, met een significant risico van ontsporing wanneer dit politiek niet haalbaar is.

---

³ European Fiscal Board (2020), 'Assessment of the fiscal stance appropriate for the euro area in 2021', Brussel, 35 blz.

⁴ Op nationaal niveau gaat het bijvoorbeeld om de coördinatiemechanismen (meer bepaald in de federale landen) om ervoor te zorgen dat de begrotingsregels op alle overheidsniveaus in onderling overleg worden toegepast om de algemene begrotingsdoelstellingen te bereiken, of om een evaluatie van de nationale vooruitzichten teneinde mogelijke afwijkingen te corrigeren. Op Europees niveau hebben de EU-landen zich ertoe verbonden een begrotingsbeleid te voeren en ongewenste begrotingsresultaten te vermijden. Met name wat de algemene doelstelling betreft, verbinden de landen zich ertoe begrotingen in evenwicht of een begrotingsoverschot te hebben. Zo werd bepaald dat het structurele tekort niet meer dan 0,5% van het bbp mag bedragen voor landen met een overheidsschuld van meer dan 60% van het bbp. Als de overheidsschuld van een staat lager is dan 60% van het bbp, wordt het toegestane structurele tekort verdubbeld tot 1%.

Tabel 2-1: Primair saldo (in % van het bbp) om de schuldgraad constant te houden bij verschillende niveaus van initiële schuldgraad (verticale as) en van verschil tussen de interestvoet en de groei van het bbp (horizontale as)

	-2	-1	0	1	2	3	4
40	-0,8	-0,4	0,0	0,4	0,8	1,2	1,6
60	-1,2	-0,6	0,0	0,6	1,2	1,8	2,4
80	-1,6	-0,8	0,0	0,8	1,6	2,4	3,2
100	-2,0	-1,0	0,0	1,0	2,0	3,0	4,0
120	-2,4	-1,2	0,0	1,2	2,4	3,6	4,8
140	-2,8	-1,4	0,0	1,4	2,8	4,2	5,6
160	-3,2	-1,6	0,0	1,6	3,2	4,8	6,4

Bron: Webinar Olaf Sleijpen, 20/01/2022

Vervolgens moet het begrotingsbeleid zijn stabiliserende functie beter kunnen realiseren, zowel in geval van een algemene conjunctuurverzwakking als van een lokale economische neergang en ook wanneer het monetair beleid weinig interventieruimte heeft.

Daarnaast dient het Europese begrotingskader democratischer te worden door gebruik te maken van transparante regels. Dit vereist een meer begrijpelijke regelgeving, met minder uitzonderingsregels, en de publieke bekendmaking van de gehanteerde criteria en berekeningswijzen, die zo weinig mogelijk besluitvorming in handen legt van experts die geen publieke verantwoording afleggen.

Er moet ook op een betere manier rekening worden gehouden met de investeringen opdat productieve investeringen en daarmee de toekomstige groei minder benadeeld worden en opdat de klimaatdoelstellingen niet in het gedrang komen. Hiertoe moeten overheidsinvesteringen die een bijdrage leveren tot de productiviteit en de klimaatdoelstellingen worden onderscheiden van andere openbare uitgaven. De begrotingsregels moeten dit soort investeringen stimuleren in plaats van afremmen.

De hervorming van het Europese begrotingskader zou tevens moeten leiden tot een betere integratie van de economische en de budgettaire governance⁵. De economische governance van de EU heeft immers een grote impact op het beleid rond de openbare financiën van de lidstaten.

⁵ Als gevolg van de staatsschuldcrisis werd de Europese economische governance ingrijpend gewijzigd. Deze governance bestaat uit vier hoofdpijlers (indeling die werd voorgesteld in het "Verslag van de vier voorzitters" van 7 december 2012, "Naar een echte Economische en Monetaire Unie"). De eerste pijler heeft betrekking op het multilaterale toezicht op de begrotingsonevenwichtigheden (het Stabiliteits- en Groeipact) - wat wij onder de zgn. budgettaire governance verstaan - en op de macro-economische onevenwichtigheden tussen de lidstaten. De tweede pijler heeft betrekking op de coördinatie van het sociaal-economisch beleid van de lidstaten om de groei en de werkgelegenheid te stimuleren. De derde pijler heeft betrekking op de regulering van en het toezicht op het bankwezen en de financiële sector (met name de Bankenunie). De vierde pijler heeft betrekking op de instrumenten van crisisbeheer en solidariteit in geval van een bedreiging van de financiële stabiliteit van een lidstaat die de euro als munt heeft.

3. Welke hervormingen genieten de voorkeur?

3.1 Een uitgavennorm

De nominale deficitnorm van 3% van het bbp biedt enige ruimte voor anticyclisch begrotingsbeleid. Het behoud van die norm vermijdt ook dat protocol 12 bij het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) moet worden aangepast, wat unanimitieit in de Raad van de EU vraagt. Een wijziging van de secundaire regelgeving volstaat voor de hieronder voorgestelde hervorming.

De normen t.a.v. het structurele begrotingssaldo zijn problematisch. Eén groot nadeel is dat ze sterk afhankelijk zijn van de schatting van de output gap, die regelmatig wordt herzien. Momenteel wordt de huidige potentiële output geschat op basis van de historische trend. Deze methode is procyclisch omdat een verbetering van de economie automatisch leidt tot een hogere schatting van de potentiële output en vice versa⁶. De schatting van onobserveerbare variabelen berust op hypothesen die de uitkomst beïnvloeden. Elk model dat (de groei van) de potentiële output schat, bevat onzekerheden. De betrokken beleidsmakers en experts moeten zich hiervan bewust zijn. Er is nood aan betere schattingsmethoden die zorgen voor zo weinig mogelijk scheeftrekkingen en herzieningen. De combinatie van meerdere schattingsmodellen zou in dit verband al een stap vooruit zijn⁷. Daarnaast zou een minder regelmatige herschatting van de potentiële groei, bv. om de 3 jaar, bijdragen tot stabielere normen. Er zijn blijvende inspanningen nodig om de schattingsmethoden van (de groei van) de potentiële output te verbeteren.

Wanneer een vertraging van de economie door het gebruikte schattingsmodel onterecht wordt toegewezen aan een daling van de potentiële output, wordt de output gap minder negatief ingeschat dan ze in werkelijkheid is. Dit betekent dat het nominale deficit onvoldoende wordt gecorrigeerd voor het effect van de conjunctuur bij de berekening van het structurele deficit, zodat het structureel deficit wordt overschat en een zwaardere begrotingsaanpak wordt opgelegd aan de betrokken lidstaat. Dit werkt een procyclisch beleid in de hand, zoals de voorbije jaren meermaals werd geobserveerd. De onderstimulering van de economie als gevolg van de onderschatting van de potentiële output dreigt bovendien langdurig negatieve effecten te hebben op de economie en zo ook de potentiële output te verlagen, wat het tevens moeilijker maakt om achteraf te evalueren of de potentiële output werd onderschat.

Het gebruik van het onobserveerbare structurele begrotingssaldo als norm creëert ook ruimte voor onenigheid tussen de Europese instellingen en de lidstaten, zoals met Italië in 2018. Dit schaadt de handhaafbaarheid van de deficitnorm. Ook de vele flexibiliteiten die werden ingevoerd rondom de deficitnorm en aanvullende criteria (bv. de uitgavennorm) zijn nefast voor de voorspelbaarheid, handhaafbaarheid en transparantie van de begrotingsregels.

---

⁶ SCHUSTER, F., M. KRAHÉ, P. SIGL-GLÖCKNER et D. LEUSDER (2021, blz. 18), "The cyclical component of the debt brake : Analysis and a reform proposal", Dezernat Zukunft e.V., Policy Paper, Berlijn, 50 blz.

⁷ The Network of Independent Fiscal Institutions (2022), *Testing output gaps: An Independent Fiscal Institutions' guide*, Brussel, 36 blz.

Overeenkomstig de aanbevelingen van het Europese Begrotingscomité⁸, pleit de Raad voor de vervanging van de structurele deficitnorm en de daaraan gekoppelde modaliteiten door een uitgavennorm (de nettogroeivoet van de primaire uitgaven). Meer bepaald zouden de publieke primaire uitgaven netto niet sterker mogen stijgen dan de potentiële groei⁹. Een eerste voordeel hiervan is dat de publieke uitgaven observeerbaar zijn. Het is wenselijk om te focussen op de primaire uitgaven omdat de overheid hier directe controle over heeft¹⁰. De potentiële groei is een logisch referentiepunt voor de marge waarmee de primaire publieke uitgaven kunnen stijgen omdat deze samen met de interestvoet bepalend is voor de ontwikkeling van de overheidsschuld¹¹. Aangezien de interestvoet en de rentelasten wel een invloed hebben op de houdbaarheid van de overheidsschulden, moet hiermee wel rekening worden gehouden bij de bepaling van (het traject naar) de schuldnorm (cf. infra). De trendmatige groei van de potentiële output heeft betrekking op een langere periode en is daarom vrij stabiel. Door te werken met het gemiddelde op middellange termijn, hoeft met punctuele foutieve schattingen geen rekening te worden gehouden. De nettogroei van de primaire uitgaven als norm heeft bovendien een ingebouwd stabiliserend effect doordat de netto-uitgaven sterker stijgen dan de feitelijke output in tijden dat deze laatste trager groeit dan de trendmatige groei van de potentiële output, zodat het stijgend aandeel van de uitgaven in het bbp de economie stabiliseert en vice versa, wanneer het feitelijk bbp sterker groeit dan de trendmatige groei van de potentiële output.

Bepaalde overheidsinvesteringsprojecten kunnen buiten de norm worden gehouden. Het gaat om eenmalige, duidelijk identificeerbare investeringsdossiers die de netto-actiefpositie versterken en een aantoonbaar multiplicatoreffect hebben op de economische groei (zodat de aangegane schuld wordt terugbetaald). Voor die investeringen kan een bepaalde materialiteitsdrempel gelden. Cyclische uitgaven zoals de cyclische component van de werkloosheidsvergoedingen mogen geen deel uitmaken van de norm, zodat de automatische stabilisatoren kunnen werken en er voldoende flexibiliteit is zonder dat dit ten koste gaat van de eenvoud of handhaafbaarheid.

Deze uitgavennorm moet bijdragen tot houdbare overheidsfinanciën. De uitgavennorm dient dus afhankelijk te zijn van het schuldniveau, waarbij de norm verstrengd wordt bij overschrijding van een referentieniveau zodat het schuldniveau afdoende snel zou dalen naar een houdbaar niveau (cf. infra), tenzij een tijdelijke afwijking van die norm gerechtvaardigd is door uitzonderlijke omstandigheden en een algemene of landenspecifieke ontsnappingsclausule geactiveerd wordt.

---

⁸ EUROPEAN FISCAL BOARD (2021), *Annual Report: 2021*, Brussel, 113 blz.

⁹ De marge die gecreëerd wordt door groei kan zowel worden gebruikt voor meer overheidsuitgaven als voor een daling van de overheidsinkomsten. De norm voor de groei van de nominale uitgaven wordt dus berekend exclusief de betaling van interesten en de geraamde impact van nieuwe maatregelen aan de ontvangstenzijde (wijzigingen van de belastingtarieven en belastinggrondslagen). De laatste aanpassing is bedoeld om de regeringen in staat te stellen budgettaire beleidskeuzes te maken die hun beleidsvoorkeuren weerspiegelen.

¹⁰ De primaire uitgaven zijn een betere norm dan de totale uitgaven omdat de rentelasten voor een groot deel bepaald worden door factoren waar de overheid geen invloed op heeft.

¹¹ De schuldgraad ontwikkelt zich conform de formule: " $\Delta d_t = pd_t + (i_t - g_t)d_t$ "

waarbij d_t de schuldgraad is als procent van het bbp, pd_t het primair saldo, i_t de gemiddelde nominale interestvoet op de uitstaande schuld en g_t de nominale groei van het bbp (EFB, 2021).

3.2 Een gedifferentieerd schuldtraject

De toestand van de openbare financiën verschilt vandaag erg sterk van lidstaat tot lidstaat. Deze vaststelling leidt tot het besef dat een “one-size-fits-all”-regel niet langer houdbaar is. De Raad wijst erop dat de houdbaarheid van de openbare financiën cruciaal is bij de evaluatie van het schuldniveau van een lidstaat en dat het houdbare schuldniveau varieert van lidstaat tot lidstaat, afhankelijk van criteria als economische groei, betalingsbalans, kredietwaardigheid... De Raad pleit ervoor dat er meer rekening wordt gehouden met deze diversiteit.

Idealiter wordt de schuldnorm gedifferentieerd voor elke lidstaat, op een niveau dat met grote waarschijnlijkheid de houdbaarheid van de openbare financiën garandeert. Dit vereist echter een wijziging van protocol 12 bij het VWEU, wat politiek moeilijk haalbaar is. De Raad meent dat de norm van 60% van het bbp behouden kan blijven indien de nodige unanimiteit voor een wijziging niet bereikt kan worden, op voorwaarde dat de 1/20ste schuldreductieregel opgeheven wordt, omdat deze norm niet houdbaar is en bijdraagt tot een procyclisch beleid. De Raad pleit voor een differentiatie van het traject, afhankelijk van criteria zoals economische groei, betalingsbalans, kredietwaardigheid enz., waaraan landen die de schuldnorm overschrijden hun schuld moeten reduceren zodat het risico op een procyclisch begrotingsbeleid vermeden wordt. De focus moet dus liggen op de houdbaarheid van de overheidsschulden i.p.v. op een specifiek niveau dat binnen een vaste termijn bereikt moet worden. De Raad meent dat financiële activa van lidstaten, die op korte termijn te gelde gemaakt kunnen worden, in rekening moeten worden genomen bij de evaluatie van de houdbaarheid van de overheidsschulden.

De schuldgraad van de lidstaten die de criteria van houdbaarheid overschrijden, moet op niet-lineaire wijze worden gereduceerd. De schuldgraad moet dalen in economisch gunstige tijden. Het traject van schuldreductie houdt rekening met economische groei, werkgelegenheidsgraad.... In economisch ongunstige tijden moet het schuldtraject worden versoepeld met de mogelijkheid om eventueel een algemene of nationale ontsnappingsclausule te activeren, mits de houdbaarheid van de overheidsschuld hierdoor niet in het gedrang komt.

3.3 Europese investeringen

Algemene normen betreffende het begrotingstekort, de groei van de uitgaven of de overheidsschuld hebben geen vat op de kwaliteit van de overheidsuitgaven. Zo zien we dat bezuinigingen doorgaans voor een groot deel worden gerealiseerd door een inkrimping van de publieke investeringen. De lopende overheidsuitgaven zijn belangrijk, bv. in het kader van een anticyclisch beleid, maar mogen geen belemmering vormen voor de investeringen. De invoering in de Europese begrotingsregels van een investeringsclausule die investeringen beschermt in een situatie van diepe neergang en van de clausule inzake structurele hervormingen moest dit voorkomen. Deze clausules konden echter zelden worden gebruikt¹² en bereikten niet het beoogde effect. Dit kan worden verklaard doordat het politiek aantrekkelijker is om te besparen op uitgaven waarvan de effecten pas op langere termijn zichtbaar zijn en uitgaven te verhogen die voor de begunstigden snel een duidelijk effect hebben. Dit schaadt niet enkel het groeipotentieel van de betrokken lidstaten maar weegt ook op de klimaatdoelstellingen en op andere lidstaten door de negatieve effecten op het milieu en de externe vraag.

---

¹² Slechts twee lidstaten gebruikten de investeringsclausule in 2016 en de clausule inzake structurele hervormingen werd tot nog toe slechts vijf keer toegepast.

De Raad meent dat de EU het aangewezen niveau is voor de financiering van investeringsprojecten met een transnationale impact en in het bijzonder voor transnationale groene investeringen, die de komende jaren sterk moeten toenemen.

Daarnaast kunnen nationale investeringen ter realisatie van de Europese klimaat- en energiedoelstellingen worden aangemoedigd door Europese co-financiering. Dit moet bijdragen tot een convergentie van de klimaatinspanningen van de verschillende lidstaten. Een gouden regel voor dergelijke investeringen moet mee voor de gewenste ruimte in de nationale budgetten zorgen.

De Raad is voorstander van een forse uitbreiding van het Europese budget ter financiering van groene investeringen. Dit biedt een goede garantie dat de noodzakelijke klimaatinvesteringen gerealiseerd worden. Het zou de Europese instellingen ook meer grip geven op de nationale investeringsplannen zodat ze kunnen verzekeren dat deze conform de EU-doelstellingen zijn.

Overeenkomstig het voorstel van het Europese Begrotingscomité¹³ meent de Raad dat de Europese fondsen voor groene investeringen zouden moeten worden toegewezen aan lidstaten via gereserveerde middelen voor specifieke investeringsdoelstellingen met toezicht ex post. Er zou aan de verstrekte middelen ook een clausule kunnen worden gekoppeld, waarin lidstaten onderschrijven dat ze niet zullen besparen op andere investeringen en hun netto-investeringen in een vooraf bepaald ritme zullen opdrijven. Er zouden ook andere voorwaarden kunnen worden gekoppeld aan de toegang van een lidstaat tot de Europese budgettaire middelen, zoals de naleving van het Stabiliteits- en Groeipact.

Idealiter wordt het EU-budget verhoogd via meer eigen inkomsten en de mogelijkheid om Europese obligaties uit te geven zonder dat bijkomende bijdragen gevraagd worden van de lidstaten en de economische actoren binnen de lidstaten. Dit zou de lidstaten moeten toelaten om te genieten van een relatief lage interestvoet en vermijdt dat het EU-budget het voorwerp uitmaakt van herhaaldelijke politieke onderhandelingen, die kunnen leiden tot fricties tussen de lidstaten en waarbij het EU-budget in vraag kan worden gesteld. Meer eigen middelen en toegang tot de kapitaalmarkten vereisen een ingrijpende hervorming van het juridisch kader.

3.4 Een meer geïntegreerd beleid

De procedure bij macro-economische onevenwichtigheden zou haar oorspronkelijke doelstelling moeten verwezenlijken, nl. de aanbevelingen voor het begrotingsbeleid beter integreren in de bredere macro-economische context. Hoewel het kader voorziet in strikte mechanismen voor lidstaten die afwijken van de begrotingsdoelstellingen, voorziet het niet in iets soortgelijks voor de lidstaten die de genoemde doelstellingen al halen en die een expansiever begrotingsbeleid zouden kunnen voeren. In functie van de macro-economische evenwichtigheden is het uiteraard wenselijk dat de tekorten en de overschotten gelimiteerd zijn. Maar het is ook noodzakelijk dat deze limieten symmetrischer zijn en dat deze in dezelfde mate worden toegepast¹⁴.

---

¹³ European Fiscal Board (2020), 'Assessment of the fiscal stance appropriate for the euro area in 2021', Brussel, 35 blz.

¹⁴ De indicatieve limieten voor de indicator van het saldo van de lopende rekening zijn bijvoorbeeld +6% en -4%. De asymmetrie van de voor deze variabele vastgestelde limieten is niet het resultaat van een statistische analyse van de basisreeksen. Hoewel de Commissie, door een bovengrens aan de indicator te stellen, erkent dat de accumulatie van aanzienlijke overschotten op de lopende rekening over een relatief lange periode ook schadelijk is voor de stabiliteit van de Europese Unie, geeft ze toch aan dat haar toezicht meer gericht is op de landen met tekorten op de lopende rekening.

Een Europees begrotingsbeleid moet ook een aanvulling zijn op het monetair beleid wanneer dat laatste geen instrumenten meer heeft om de economie te stabiliseren. In dit verband pleit de Raad, bij gebrek aan andere efficiënte macro-economische stabilisatie-instrumenten, voor een gemeenschappelijke budgettaire stabilisatiecapaciteit. Wanneer het monetaire beleid beperkt is, doordat de interestvoet een ondergrens bereikt heeft of ten gevolge van een asymmetrische schok, zou een gemeenschappelijke begrotingscapaciteit een extra steun in de rug betekenen voor het macro-economische beleid. In dit verband zou de economische impact van SURE en van "Next Generation EU" moeten worden geëvalueerd, aangezien ze nuttige input zouden kunnen leveren aan het debat over deze permanente begrotingscapaciteit.